

ОБЩИНА ЕЛХОВО

гр. Елхово, ул. „Търговска“ № 13; Тел.: 0478/88004; Факс: 88034;
e-mail: obshtina@elhovo.bg; kmet@elhovo.bg; www.elhovo.bg

ОТЧЕТ НА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ЕЛХОВО ЗА 2020 г.

Годишната програма за развитие на туризма в Община Елхово за 2020 година, разработена на основание чл.11, ал.1 във връзка с чл.12. т.1 от Закона за туризма е приета с решение № 32/4/12 от 30.01.2020г. на Общински съвет Елхово. Основната цел, която програмата си поставя е постигането чрез туризма на икономически растеж, който подобрява качеството на живот в община Елхово, чрез подобряване на туристическата инфраструктурата, разнообразяване на туристическите атракции и ефективен маркетинг на туристическите продукти и услуги.

За изпълнението на Програмата за развитие на туризма са отговорни всички заинтересовани страни - общинските структури, туристическите сдружения, културните институти и туристическия бизнес. Приоритетите и дейностите по изпълнението на Програмата са съгласувани предварително с Консултативния съвет по туризъм към Община Елхово.

При реализацията на Годишната програма за развитие на туризма в община Елхово през 2020 година са усвоени 1 200.00 лева, като изпълнението по видове дейности, е както следва:

1.Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти, община Елхово реализира дейностите:

- По т.1.1 от Програмата - поддръжка и обновяване на туристическата маркировка на еко-пътеки „Дрънчи дупка” и „Дервент”. – почистване от растителност и обновяване на маркировката;
- По т.1.2 от Програмата - Започнато е изпълнението на проект „Подобряване на състоянието, реконструкция и ремонт на три броя читалища в Община Елхово“ по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за водено от

общностите местно развитие на СНЦ „Местна инициативна група – Елхово-Болярово“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

В обхвата на проектното предложение са сградите на читалищата в селата Гранитово, Малък Манастир и Трънково. Чрез реализацията на проектните дейности ще се извърши основен ремонт на покриви, подмяна на дограма и боядисване на фасади, а където е необходимо и частично укрепване на конструкцията. Сключен е договор с избран изпълнител за СМР, който ще стартират през 2021г.;

- По т.1.3 от Програмата - Реконструкция на тротоари на ул. „Александър Стамболийски“ в град Елхово“ по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за водено от общностите местно развитие на СНЦ „Местна инициативна група – Елхово-Болярово“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. Проектното предложение е одобрено, стартирали са проектните дейности. Избран е изпълнител на СМР, който ще стартират през 2021г. Реализацията на проекта ще допринесе за преустановяване процеса на разрушаване на съществуващата тротоарната настилка, ще гарантира равността и отводняването от повърхностни води и ще се обезопаси и улесни предвижването на пешеходците;
- Реализиран е проект "Основен ремонт на част от уличната мрежа в град Елхово" - През 2020 г. е извършена реконструкция и рехабилитация на улична и тротоарна настилка на улица "Ангел Кънчев", улица "Цар Асен", улица "Поп Богомил" и улица "Любен Каравелов" в град Елхово. Чрез изпълнението на проекта е постигнато повишаване на транспортно - експлоатационните качества и носимоспособността на уличната настилка, както и осигуряване на условия за безопасност на движението, комфорт на пътуващите и добро отводняване на разглежданите участъци.

2.Изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите:

- Община Елхово продължава да подкрепя развитието на туризма, както чрез презентация на богатото културно-историческо наследство и природни забележителности на общината, така и чрез реклама на туристическите обекти.

Извършва се непрекъснато актуализиране на информацията на поставените информационни съоръжения - киоск-устройство и електронен билборд-информационно табло в централната градска част и на площад Христо Ботев, при реализацията на изпълнения проект „Подкрепа за развитието на туризма, чрез поставяне на информационни съоръжения за презентация на туристическите обекти в община Елхово. Целта е да се подобри туристическата инфраструктура, атракциите и съоръжения за посетителите на територията на община Елхово.

3. Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината

- Община Елхово поддържа, чистотата и приветливия вид на изградените кътовете за отход в градския парк и по поречието на река Тунджа - като извършва почистване и коситба на тревните площи, поддръжка на алеите и зоните за спорт с цел превръщането му в кътче за уединение с природата и бягство от напрегнатото ежедневие в града.

4. Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма:

- **Инициране и развитие, съвместно с читалищата на традиционни мероприятия и събития свързани с автентични за града и общината обичаи и утвърждаване на традиционни празници, които да допринасят за развитието на туризма:**
- 1- ви март, свързан с Баба Марта и обичая за закичване с мартеници Община Елхово организира превърналия се в традиция благотворителен базар на мартеницата, под надслов „Да сме живи, здрави и засмени с мартенички бели и червени “. Благотворителният базар има за цел да съхрани българските традиции, да стимулира творческата енергия на участниците за създаване на произведения от областта на българското народно творчество;
- Общински кукерски празник – За десета поредна година Община Елхово проведе кукерския празник, под надслов „Да прогоним злото“. Организатори на събитието бяха Община Елхово, Читалище „Развитие 1893“ – Елхово и Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/ към община Елхово. Организирането на тези игри има за цел да покаже традициите и обичаите, свързани със зимните и пролетни празници на кукерските игри и да съдейства за тяхното популяризиране и съхранение.

Поради пандемията от COVID-19 и предприетите противоепидемиологични мерки в страната, бяха отменени предвидените културни събития от календара на община Елхово за 2020г.

- Дейност „Формиране и реализиране на анимационни продукти - дефиле на елховската носия, възстановки на събития, етюди от различни епохи, модни дефилета и дефилета на бит и обичай“ се реализира в т.4.3. от програмата:

- Етнографско-археологически музей – Елхово експонира и откри изложбата „Багри от долината на Тунджа, от Странджа и Сакар”. Изложбата представи основните видове и разновидности на женската носия от края на XIX в. до 50 –те години на XX век, носена в Елховския край – в долината на Долна Тунджа, Западна Странджа и Източен Сакар. От богатия фонд на музея са показани оригинални накити и женски костюми, изработени преди повече от един век, извезани с много майсторство, любов, фантазия и усет от талантливите ръце на елховската жена.

- Подготовка, участие и консултация в издаването на календар за 2021 г. „Девојко мари хубава“ – издаден от фондация „Живите български корени“, разпространяван в България и чужбина. В календара участват 2 уникални традиционни елховски носии от кр. XIX – нач XX век от фонда на Етнографско-археологически музей – Елхово и са заснети 6 елховски девојки. Носиите на Етнографско-археологически музей – Елхово са представени на корицата на календара и на страницата за месец февруари.

- Участие в Национална научна етнографска конференция „Жената – пространства и граници в живота ѝ” в Регионален исторически музей - Стара Загора с доклад и мултимедийна презентация „Жените в обществения живот на Елхово през 30-те години на XX век”;

- Етнографско-археологически музей – Елхово се включи в инициативата Европейска „Нош на музеите” онлайн, като даде възможност на аудиторията отново да се докосне до най-интересните и запомнящи се моменти от последните десет години.

- Участие в Национална научна конференция „С тяхна помощ българите бяха свободни /Български оръжия от Античността, Средновековието и Ново време/ в гр. Перущица с доклад и мултимедийна презентация „Редки образци на оръжия от долината на Долна Тунджа и от фонда на Етнографско-археологически музей – Елхово”;

- Участие в издаването на Известията на музеи в Югоизточна България с научна публикация „Видове елховски носии и ареал на разпространение – кр.XIX – средата на XX век”

- Участие в Изложение на МИГ-Елхово с щанд представящ старинни елховски носии, тъкани и шевици, рекламни материали на Етнографско-археологически музей-Елхово;
- Участие в директни радиопредавания по Националното радио с рекламиране на културните и туристически маршрути в община Елхово в съботните предавания в рубриката „Семейни маршрути”.

Със всички тези участия, презентации, изложби и ревюта на народни носии Етнографско-археологически музей – Елхово, популяризира богатата традиционна култура на населението от елховския край.

- Организиране на дейности за насърчаване на водния туризъм и създаване на нов туристически продукт:

- През последните години река Тунджа става все по-привлекателно място за туристи и каякари. За поредна година месец септември се проведе традиционния ежегоден поход по река Тунджа, организиран от „Екстрийм Адвенчър Джи енд Пи“ ООД – Елхово“, едно от най-посещаваните гребни събития в страната.

Природните дадености и културно-исторически богатства са основание местната общност да насочва усилията си за развитие, обогатяване и популяризиране на туризма в общината.

5. Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината:

- Продължава работата на община Елхово за създаване на актуална база данни за туристическите атракции на територията на общината, включително с потенциал за развитие, като се търсят възможности за инвестиции, където е необходимо, за популяризирането им, за подобряване на управлението им и за повишаване приходите от предоставяните в тях и чрез тях туристически услуги;
- Извършван е текущ контрол върху предлаганите туристически услуги и регистрирането на гостите, настанени в местата за настаняване – През октомври 2019 г. започна работа Единната информационна система (ЕСТИ), подържана от Министерството на туризма. Съгласно изискванията на Закона за туризма всички хотелиери, включително физическите лица, които предоставят настаняване в стаи за гости, къщи за гости и апартаменти, трябва да подават информация в ЕСТИ.

Туристическа инфраструктура

Данните за съществуващата туристическа инфраструктура показват добра готовност за посрещане на туристи. Легловата база на територията на общината възлиза на 306 легла. Към 31.12.2020 г. работят 1 хотел две звезди, 3 семейни хотела (1 с две звезди, 2 с три звезди). Обектите които предлагат стаи за гости са 13 (10 с една звезда, 3 с две звезди), къщи за гости 7 бр.(4 с една звезда, 3 с две звезди) , бунгалата са 4 бр. с една звезда. Трябва да се отбележи това, че част от местата за настаняване са разположени в селата на общината.

Категоризираните през 2020 г. обекти са 19 бр., от тях с 1 звезда 9 бр., с 2 звезди 9 бр. и с 3 звезди 1 бр. През изминалата година е прекратена категоризацията на два обекта.

Въпреки наличието на развита материална база малка част от стопанисващите местата за настаняване и заведенията за хранене обръщат достатъчно внимание на нуждата от постоянни инвестиции, от обогатяване туристическото предлагане с нови допълнителни услуги, за да се задоволят нуждите на различните категории туристи.

Друг проблем е намаляването и застаряването на населението в нашата община през последните години, следващо общата тенденция на намаление на населението в областта. Този фактор има сериозно отражение не само върху икономиката и качеството на живот, но и върху потребността от специфични социални услуги в сферата на здравеопазването, отдиха и туризма, културата и административните услуги.

Икономически измерими показатели за развитието на туризма в Община Елхово

Дейности	Отчет 2017 г.	Отчет 2018 г.	Отчет 2019 г.	Отчет 2020 г.
Реализирани нощувки	33 047	8 477	10 935	7 209
Пренощували лица	5 417	2 440	2 900	1 660
Посетители в ЕА Музей	7800	7900	7050	1 600
Средна продължителност на престоя (дни)	5.5	3.5	3.8	4.3

Таблица 1 Икономически измерими показатели за развитието на туризма в община Елхов
За 2020г. данните са от информацията, вписана в Единната система за туристическа информация (ЕСТИ) от лицата извършващи хотелиерство на територията на община Елхово

Брой реализирани нощувки по гражданство през 2020 година

Българи	6 913
Чужденци	296
ОБЩО	7 209

Таблица 2 По данни на Единната система за туристическа информация (ЕСТИ)

Брой пренощували лица по гражданство през 2020 година

Българи	1 539
Чужденци	121
ОБЩО	1 660

Таблица 3 По данни на Единната система за туристическа информация (ЕСТИ)

Туризмът е сред най-пострадалите отрасли от пандемията по целия свят, а България не е изключение. За месеците на блокада сивът е с 90 на сто при реализираните нощувки и при броя на пренощувалите лица.

В съответствие отчетените показатели за страната и в община Елхово се отчита съществен спад спрямо предходните години. Наблюдава се значителна разлика в процента на пренощувалите българи спрямо този на чужденците. Посочените данни в таблицата показват, че средната обща продължителност на престоя за периода от 2017 – 2020г. няма устойчив характер, като цяло може да се заключи, че престоят на туристите в община Елхово е кратковременен.

Етнографско-археологически музей - Елхово отчита драстично намаление на посещенията спрямо 2019 година.

През последните години по проекти на Община Елхово музеят изцяло поднови материалната си база и използва съвременни технологии в своите експозиции (информационни терминали, аудио гид система, дигитализация на музейните фондове и др.) и благодарение на почти ежедневната дейност по попълване както на основните, така и на научно спомагателния фонд с материали, документи и снимки, свързани с родовата памет на населението от Елховско, се повиши атрактивността на изложбените зали, оптимизира се художествено-пространственото оформление на експозициите-етнографска, археологическа и постоянна ретроспективна за живота и творчеството на Велко Кънев.

Финансов отчет на Годишната програма за развитие на туризма за 2020 г.

Остатък от 2019 г.: 2 613.00 лв.

Приходи за 2020 г.: 2 639.00 лв.

Общо за 2020г.: 5 252.00 лв.

Усвоени за 2020 г.: 1 200.00 лв. при реализация на годишната програма.

Остатък 2020 г. : 4 052.00 лв.

Реализираните мероприятия при изпълнение на Годишната програма за развитие на туризма в община Елхово за 2020 година по направления са както следва:

№ по ред	ДЕЙНОСТ	ЗАБЕЛЕЖКА	СТОЙНОСТ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
1	2	3	4	5
I.	<i>Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътнища до туристически обекти.</i>			
1.1.	Поддръжка и обновяване на туристическата маркировка на еко-пътеки „Дрънчи дупка” и „Дервент”. – почистване от растителност и обновяване на маркировката.	Почистване,освежаване на маркировката, табели	200.00лв.	ОББ,ЧС
1.3.	„Подобряване на състоянието, реконструкция и ремонт на три броя читалища в Община Елхово“ по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за водено от общностите местно развитие на СНЦ „Местна инициативна група – Елхово-Болярово“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.	Започнато е изпълнението на проект „Подобряване на състоянието, реконструкция и ремонт на три броя читалища в Община Елхово“. В обхвата на проектното предложение са сградите на читалищата в селата Гранитово, Малък Манастир и Трънково. Чрез реализацията на проектните дейности ще се извърши основен ремонт на покриви, подмяна на дограма и боядисване на фасади, а където е необходимо и частично укрепване на конструкцията. Сключен е договор с избран		ПРСР 2014-2020

		изпълнител за СМР, който ще стартират през 2021г.		
1.4.	Реконструкция на тротоари на ул. „Александър Стамболийски“ в град Елхово“ по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от Стратегията за водено от общностите местно развитие на СНЦ „Местна инициативна група – Елхово-Болярово“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.	Проектното предложение е одобрено, стартирали са проектните дейности. Избран е изпълнител на СМР, който ще стартират през 2021г. Реализацията на проекта ще допринесе за преустановяване процеса на разрушаване на съществуващата тротоарната настилка, ще гарантира равеността и отводняването от повърхностни води и ще се обезопаси и улесни предвижването на пешеходците.		ПРСР 2014-2020
	"Основен ремонт на част от уличната мрежа в град Елхово"	През 2020г е извършена реконструкция и рехабилитация на улична и тротоарна настилка на улица "Ангел Кънчев", улица "Цар Асен", улица "Поп Богомил" и улица "Любен Каравелов" в град Елхово. Чрез изпълнението на проекта е постигнато повишаване на транспортно - експлоатационните качества и носимоспособността на уличната настилка, както и осигуряване на условия за безопасност на движението, комфорт на пътуващите и добро отводняване на разглежданите участъци.		ПРСР 2014-2020
II.	Изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите	Непрекъснато актуализиране на информацията на поставените информационни съоръжения - киоск-устройство и електронен билборд-информационно табло в централната градска част и на площад Христо Ботев, при реализацията на изпълнения проект „Подкрепа за развитието на туризма, чрез поставяне на информационни		

		съоръжения за презентация на туристическите обекти в община Елхово. Целта е да се подобри туристическата инфраструктура, атракциите и съоръжения за посетителите на територията на община Елхово.		
III.	<i>Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината</i>			
3.3.	Поддържане и благоустрояване кътовете за отдих в градски парк	Община Елхово поддържа, чистотата и приветливия вид на изградените кътовете за отдих в градския парк и по поречието на река Тунджа - като извършва почистване и коситба на тревните площи, поддръжка на алеите и зоните за спорт с цел превръщането му в кътче за уединение с природата и бягство от напрегнатото ежедневие в града.		ОББ
IV.	<i>Организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма</i>			
4.1.	Инициране и развитие, съвместно с читалищата на традиционни събития свързани с автентични за града и общината обичаи, като коледуване, лазаруване и др.,	Община Елхово организира превърналия се в традиция благотворителен базар на мартеницата, под надслов „Да сме живи, здрави и засмени с мартенички бели и червени ”. Благотворителният базар има за цел да съхрани българските традиции, да стимулира творческата енергия на участниците за създаване на произведения от областта на българското народно творчество		

4.2	Утвърждаване на традиционни празници например- празник на традиционната баница “Баница вита, два пъти превита”, Общински кукерски празник , „Тунджа пее и танцува” и др., които да допринасят за развитието на туризма.	Осигуряване на финансови средства за провеждането на <u>Общински кукерски празник</u>	1000.00 лв.	ОББ
4.3.	Формиране и реализиране на анимационни продукти – дефиле на елховската носия, възстановки на събития, етюди от различни епохи, модни дефилета и дефилета на бит и обичаи	<p>- Етнографско-археологически музей – Елхово експонира и откри изложбата „Багри от долината на Тунджа, от Странджа и Сакар”. Изложбата представи основните видове и разновидности на женската носия от края на XIX в. до 50 –те години на XX век, носена в Елховския край – в долината на Долна Тунджа, Западна Странджа и Източен Сакар. От богатия фонд на музея са показани оригинални накити и женски костюми, изработени преди повече от един век, извезани с много майсторство, любов, фантазия и усет от талантливите ръце на елховската жена.</p> <p>- Подготовка, участие и консултация в издаването на календар за 2021 г. „Девойко мари хубава“ – издаден от фондация „Живите български корени“, разпространяван в България и чужбина. В календара участват 2 уникални традиционни елховски носии от кр. XIX – нач XX век от фонда на Етнографско-археологически музей – Елхово и са заснети 6 елховски девойки. Носиите на Етнографско-археологически музей – Елхово са представени на корицата на календара и на страницата за</p>	-	ОББ, ЕФ, ЧС

		<p>месец февруари.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в Национална научна етнографска конференция „Жената – пространства и граници в живота й” в Регионален исторически музей - Стара Загора с доклад и мултимедийна презентация „Жените в обществения живот на Елхово през 30-те години на XX век”; - Участие в Национална научна конференция „С тяхна помощ българите бяха свободни /Български оръжия от Античността, Средновековието и Ново време/ в гр. Перушица с доклад и мултимедийна презентация „Редки образци на оръжия от долината на Долна Тунджа и от фонда на Етнографско-археологически музей – Елхово”; - Участие в издаването на Известията на музеи в Югоизточна България с научна публикация „Видове елховски носии и ареал на разпространение – кр.XIX – средата на XX век” - Етнографско-археологически музей – Елхово се включи в инициативата Европейска „Нощ на музеите” онлайн, като даде възможност на аудиторията отново да се докосне до най-интересните и запомнящи се моменти от последните десет години. 		
4.4.	Организиране на дейности за насърчаване на водния туризъм и създаване на нов туристически продукт	За поредна година месец септември се проведе традиционния ежегоден поход по река Тунджа, организиран от „Екстрийм Адвенчър Джи енд Пи“ ООД – Елхово“, едно от най-посещаваните гребни събития в страната.		

V.	Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината	Извършване на текущ контрол върху предлаганите туристически услуги и регистрирането на гости чрез Единната система за туристическа информация (ЕСТИ) поддържана от Министерството на туризма		
VI.	Реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения			
6.4	Изработване на атрактивен дизайн на информационния щанд за представяне на Елхово на туристически изложения и борси	Участие на Етнографско-археологически музей-Елхово в Изложение на МИГ-Елхово-Болярово с щанд представящ старинни елховски носии, тъкани и шевици, и др. рекламни материали		ОББ
6.9	Актуализиране и обогатяване на изработения „Туристически информационен модул” към Уеб-сайта на община Елхово.			
6.11	Поддръжка на актуална и точна информация в създадения Регистър на туристическите атракции на институционалната страница на Министерството на туризма.			
VII.	Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район			
VIII	Подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти			